

YLÄSÄLI

2010 **4** Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta

VALO LOISTAA PIMEYDESSÄ,
PIMEYS EI OLE SAANUT SITÄ VALTAANSA.

YLÄSALI 2010 - 4

Tukholman
Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite
YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 3 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys
Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5

Sähköposti
falcoprofil@bredband.net

Toimituskunta
Ari Laitinen
08-756 80 48
Vieno Piironen
0171-534 02
Riikka Jääskeläinen
riikkajaa@hotmail.com
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net

Taitto
Sinikka Mäkivierikko
Kuvat
(ellei toisin mainita):
Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva
Hans-Christian Berg:
"Valonkehrä"
Kuva: Joel Niininen
Teksti: Joh. 1:5

Kotisivu:
www.ylasali.se

YLÄSALI pyrkii olemaan avoin foorumi etsijöille, kysyjille, "keskenalaisille". Aineisto ei välttämättä edusta mitään virallista kantaa. Kirjoittaja vastaa sisällöstä. Kuka tahansa voi lähettää kirjoituksiaan. Toimituksella on oikeus tarkistaa kieliasu ja tarvittaessa myös muokata/lyhentää tekstiä.

IKIVANHA KILPAILU YS 2010-1

Kysyimme: Miksi juutalaisten johtajat, vaikka halusivat tappaa Jeesuksen, eivät olisi tehneet sitä juuri sinä ajan kohtana, jona se kuitenkin tapahtui?

Vastaus: "Ettei kansa alkaisi mellakoida" (Matt. 26:4; Mark 14:2). "Sillä he pelkäsivät kansaa" (Luuk. 22:2). Tällä kertaa onnittelemme – *Raili Henttistä*.

VANHA KILPAILU YS 2010-2 ja 3

Kysyimme: Mikä on mielestäsi Raamatun kaunein/vaikeimmaksi kuvaus Jumalan antamasta turvallisuudentunteesta?

Kaikki vastaukset olisivat olleet oikeita!

Palkinto menee – *Ilmi Viljalehdolle*.
Lue Ilmin vastauskirjoitus s. 8!

UUSI KILPAILU YS 2010-4

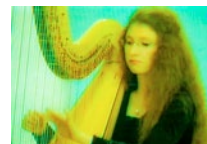
Oikeat profeetat joutuivat usein julistamaan varoittavia sanomia (Jer. 28:8), josta syystä he eivät olleet suosittuja. Niitä, jotka ennustivat hyviä asioita, kuunneltiin (Jer. 14:13). Jeremian aikana esiintyi ainakin kaksi optimistia, Pashur (Jer. 20:6) ja Hananja (Jer. 28:1-15). Hananja lupasi Babylonian vankeuden kestävän korkeintaan kaksi vuotta. Jeremia ennusti, että se kestäisi koko Nebukadnessarin, hänen poikansa, vieläpä pojanpojan valtakauden ajan (Jer. 27: 7).

Kysymys: Kuinka monella vuodella Hananja erehtyi? Vihjeeksi Babylonian pakkosiirtolaisuuden kestosta: Jeremia 25:11; Daniel 9:2; Sakarja 1:12.

Vastaukset 31.3.2011 mennessä:

YLÄSALI, Stockholms Finska Adventkyrka
Olof Palmes gata 25 3 tr, 111 22 Stockholm
sähköposti: falcoprofil@bredband.net

PAHOITTELEMME! Useat sähkökatkokset lehden tekemisen loppuvaiheessa aiheuttivat ongelmia, niin ettemme saaneet tätä postiin ennen joulua. Toivomme sen korvaukseksi lukuiloa viivästyskorkojen kanssa! – Toimitus

Missä kuorossa laulat?

1 Aikakirjan 15:16, 19-22 voimme lukea kuningas Daavidin organisoimasta musiikista suureen tapahtumaan – liitonarkun tuomiseen Jerusalemiin. Harmi, ettei tuolloin oltu vielä keksitty CD:tä tai muuta äänentallennustapaa. Tuon leeviläisten suurkuoron ja harppujen, lyyrien ja symbolien esitys kuulosti taatusti todella mahtavalta.

Käydessäni äskettäin Suomessa kiinnitin huomiota suuriin mainoksiin, joissa kysyttiin: "Missä kuorossa laulat?" Ne viittasivat TV:n kuorokilpailuun, johon kuorot eri puolilta Suomea tulisivat osallistumaan. Ruotsin TV:ssä vastaava kilpailu on ollut nimellä "Körslaget".

Kristikansan keskuudessa joulua edeltävänä adventtiaikana monet kuorot yhtyivät kirkoissa eri puolilla maailmaa laulamaan samasta sanomasta, jota kerran taivaallinen enkelikuoro lauloi Vapahtajan syntymän aikaan.

Varmasti nämäkin kirkoissa kuulta-

vat kuoroesitykset ovat suurenmoisia. Adventtiaika ajankohtaistaa näkemieni mainosten kysymyksen: Missä kuorossa laulat?

Voimme yhtyä päivittäin enkelien kanssa laulamaan ylistystä ja kiitosta Vapahtajalle siitä, että Hän syntyi, eli, kuoli syntisen puolesta, nousi ylös kuolleista ja on nyt esirukoilijana. Tai voimme valita laulaa valituskuorossa, jossa sävel ja sanat koostuvat epäonnistumisista, murheista ja muusta sen kaltaisesta.

Vapahtaja sanoo: "Minä olen hyvä paimen. Hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä" (Joh. 7:11). Taivaan Luoja kutsuu meitä mukaan kuoroon, joka laulaa:

*Oi terve tänne tultuasi!
Et syntist' hylkää armossas.
Sä köyhäks' tulit, rikkahin.
Sua kuinka kyllin kiittäisin.
Nyt Jumalalle kunnia,
kun antoi ainoon Poikansa!
Siit' enkelitkin riemuiten,
veisaavat Hälle kiitoksen.*

Saakoon Herra auttaa meitä kuulumaan tähän kuoroon. Kattakoon adventtiaika meidän jokaisen päivämme vuodessa. Siunausta sinulle toivottaen:

– *Eeva-Liisa Vihermä*

Vain voitto mielessä

Suomi vei salibandyn maailmanmestaruuden 2010 – jälleen Ruotsin nenän edestä, kuten pari vuotta sitten. Kun eräältä suomalaispelaajalta kysyttiin, missä vaiheessa voitto alkoi tuntua mahdolliselta, tämä vastasi: – Alusta asti. Koko ajan.

Koko ajan vain voitto mielessä!?! Toisaalta: Olisiko tappio kirvellyt yhtään vähemmän, vaikka joukkue olisi koko ajan pitänytkin häviön mahdollisuutta mielessään? Paavali kannustaa uskovaa olemaan mielikuvissaan voittaja jo matkalla (1. Kor. 9:24). Voittoon on realistiset perusteet: "Karitsa voittaa... Hänen kanssaan saavat voiton hänen uskollisensa, kaikki kutsutut ja valitut" (Ilm. 17:14). Hänen kanssaan siis lenkille n:o 2011. – *SM*

"Suomen valoisin ihminen"

Taitoluistelun Suomen mestari 2010, **Kiira Korpi**, on noin 1200:n Verkkoapilan nettiaänestäjän mielestä Suomen valoisin ihminen. Olisiko tässä haastetta meille kristityille Uudeksi Vuodeksi 2011?

Liitonarkku, osa 2

Keskityn kertomuksessani tapauksiin, joissa liitonarkku on mukana.

Jordanin yli Luvattuun maahan

Luvattuun maahan siirryttiin vuoden 1230 eKr. aikoihin, siis noin 40 vuotta Egyptistä lähdön jälkeen.

Oli kevät ja Jordan virtasi vuolaana. Joosua oli lähettänyt vakoojia tutkimaan Kanaania, varsinkin Jerikoa, joka sijaitsi Jordanin toisella puolella ylityspaikan kohdalla. Vakoojat kertoivat, että tieto israelilaisten saapumisesta oli tullut kanaanilaisten korviin ja kaikki vapisivat kauhusta.

Seuraavana aamuna israelilaiset lähtivät leiripaikastaan Sittimistä ja tulivat Jordanille, missä yöpyivät (Joos. 3:1). Kolmen päivän ajan kansa sai ohjeita ylimenoa varten. Vasta kun liitonarkkua oli kuljetettu 2000 kyynärän matka, kansa sai lähteä liikkeelle. Kun arkkua kantavat papit astuivat veteen, virta pysähtyi. He jäivät seisomaan keskelle jokea, ja koko Israel kulki kuivin jaloin yli. Kun sitten liitonarkkukin siirtyi toiselle rannalle, vesi virtasi jälleen. Kansa leiriytyi Gilgaliin, Jerikon itäiselle rajalle, missä se vietti kuukauden 14. päivän iltana pääsiäistä (Joos. 5:10).

Jerikon valloitus Joos. 6:1-20

Kun Joosua silmäili Jerikon muureja, hän näki edessään miehen paljastettu miekka kädessään. Tämä kertoi olevansa Herran sotajoukon päämies. Joosuan tuli kuutena päivänä marssia Jerikon ympäri. Etunenässä kulkisi seitsemän pasuunoita puhtaltavaa pappia, sitten arkkua kantavat papit, viimeksi jälkivartio. Seitsemäntenä päivänä kaupunki oli kierrettävä seitsemän kertaa. Viimeisellä kierroksella oli kansan kohotettava sota-huuto ja pappien puhallettava pasuunoihin minkä jaksoivat. Näin muuri kukistui siihen paikkaansa ja Jeriko asukkaineen

tuhottiin. Rahab, joka oli auttanut israelilaisia, kuitenkin säästettiin.

Ilmestysmajan pystyttäminen

Maan perintöosien jaon aikana liitonarkku oli Gilgalissa. Kun jako oli melkein valmis, arkkua päätettiin siirtää Siloon, jonne pystytettiin ilmestysmaja (Joos. 18:1). Sitten kaikki Israelin sukukunnat, vanhimmat, päämiehet, tuomarit ja päällysmiehet asettuivat Jumalan eteen Sikemissä (Joos. 24:1). Joosua kertasi kansan koko historian alkaen Abrahamista, Iisakista ja Jaakobista, vahvisti kansan päätöksen palvella Herraa ja antoi sille liiton lait ja säädökset (Joos. 24:25). Joosua, Nuunin poika, kuoli 110 vuoden ikäisenä (Joos. 24:29).

Arkkua varastettiin – ja palautettiin

Israelilaisten ja filistealaisten välillä vallitsi enemmän tai vähemmän jatkuva sotatila. Israel lähti taas kerran sotaan filistealaisia vastaan leiriytyen Eben-Eserin tienoille, kun taas filistealaisten leiri oli Afektissa (1. Sam. 4:1). Kaupungit sijaitsivat melko lähellä toisiaan.

Kiivaassa taistelulla filistealaiset pääsivät voitolle. Eelin pojat ja Israelin vanhimmat päättivät tuoda arkun leiriin uskoen voivansa siten pakottaa Jumalan antamaan heille voiton. Israelilaiset riemuitsivat arkun nähdessään. Mutta Jumalaa ei voi pakottaa. Filistealaiset löivät jälleen israelilaiset, jotka pakenivat ja jättivät arkun filistealaisten käsiin.

Arkkua vietiin Asdodiin, Dagonin temppeliin. Dagonin patsas löydettiin särkyneenä, ja alueella puhkesi kulkutauti (1. Sam. 5. luku). Kun arkkua siirrettiin Gatiin ja edelleen Ekroniin, tauti puhkesi molemmissa paikoissa. Silloin arkkua lähetettiin lahjojen kera takaisin Israeliin uusissa vaunuissa, ilman ajajaa. Se saapuessa Beet-Semekseen israelilaiset riemuitsivat. Seitsemän kuukautta se oli ollut poissa. Se vietiin Kirjat-Jearimiin, jonne se jäi 20 vuodeksi, kunnes Daavid toi sen Jerusalemiin.

Kuningas Daavid

Tultuaan valituksi kaikkien Israelin heimojen kuninkaaksi Daavid teki Jerusalemin pääkaupungin ja rakennutti sinne Israelin ensimmäisen kuninkaallisen palatsin. Hänen onnistui ajaa filistealaiset takaisin alueelleen ja vapauttaa Israel.

Daavid ymmärsi Israelin syvien uskonnollisten perinteiden voiman. Hän pyrki lujittamaan niitä tavalla, joka vahvistaisi hänen valtakuntaansa. Tärkein symboli oli 250 vuotta vanha liitonarkku käskyt sisältävine kivitauluineen. Saulin valtakaudella se oli ollut lähes unohdettuna yksityisessä pyhäkössä Kirjat-Jearimissa.

Abinadabin talo, jossa arkkua säilytettiin, sijaitsi kukkulalla. Sieltä pois kuljettettaessa arkkua asetettiin uusiin vaunuihin, joita Abinadabin pojat, Ussa ja Ahjo, ohjasivat (2. Sam. 6:3). Tämä kuljetusta ei ollut Herran mieleen. Arkkuahan tuli kantaa korenoilla. Kun vetohärät kompuuroivat ja Ussa ojensi kätensä tarttuen arkkiin, hän kuoli heti. Daavid pelästyi ja toimitti arkun gatilaisen Oobed-Edomin taloon. Siellä se toi perheelle suurta siunausta. Kun Daavid sai kuulla siitä, hän haetutti arkin riemun raukuessa Jerusalemiin (2. Sam. 6:13 – 15).

Päästyään rauhaan kaikilta vihollisiltaan Daavid sanoi profeetta Naatanille: ”Katso, minä asun setripuisessa linnassa, mutta Jumalan arkkua asuu telttakankaan suojassa” (2. Sam. 7:1, 2). Naatan ilmoitti kuitenkin, että vasta Daavidin poika tulisi rakentamaan huoneen Herralle.

Kuningas Salomo

Salomo oli tuskin 20-vuotias, kun hän teki Tyyron kuninkaan kanssa sopimuk-

sen tarvittavan setripuun toimittamiseksi Libanonista. Temppelin rakennus kesti seitsemän vuotta. Materiaalina käytettiin setrin lisäksi kalkkikiveä Jerusalemin ympäriltä ja monia muita raaka-aineita, joita tuotettiin ulkomailta. Temppelin rakentamista alettiin myöhemmin pitää Israelin historian huippuvaiheena. Sen loistoa ylistettiin psalmeissa ja ylistetään vielä meidän virsissämmekin.

Itselleen Salomo rakensi palatsin temppelin eteläpuolelle. Niin saatiin Jerusalemiin arvokas keskusta temppeli uskonnollisena, palatsi hallinnollisena keskuksena.

Liitonarkku tuodaan temppeliin

Salomo kokosi Israelin vanhimmat, sukkuntien johtomiehet ja perhekuntapäämiehet Jerusalemiin tuomaan Herran liitonarkkua Siionista. Papit ja leeviläiset veivät Herran arkun temppeliin, samoin ilmestysmajan ja sen pyhän kaluston (1. Kun. 8:1, 3, 4). Arkussa ei ollut muuta kuin ne kaksi kivitaulua, jotka Mooses Hoorebilla oli sinne laittanut, kun Herra teki liiton israelilaisten kanssa Egyptistä lähdön jälkeen (1. Kun. 8:9).

Koko Israel katseli, kun Salomo kohotti kätensä taivasta kohti ja siunasi temppelin ylistäen Jumalaa, jonka verstaista ei ollut ”ylhäällä taivaassa eikä alhaalla maan päällä”. Jumalaa, joka pitää liiton ja säilyttää laupeuden palvelijoihin kohtaan ”Mitä suullasi puhuit, sen sinä kädelläsi täytit, niin kuin nyt on tapahtunut” (1. Kun. 8:23, 24).

Israelin myöhemmät vaiheet

Salomon jälkeen v. 931 eKr. valtakunta hajosi eteläiseen Juudan ja pohjoiseen

Abrahamin liitossa (1. Moos. 13:15; 1. Moos. 15:7) Luvattu maa annettiin Abrahamille ja hänen siemenelleen ilman ehtoja. Joosuan johdolla Israel tuli maahan Luvatun maan liitossa, johon kuului ehtoja (ks. 5. Moos. luvut 28 – 30; 5. Moos. 28:69).

5. Mooseksen kirjan lopussa tähdennetään tottelevaisuuden siunausta ja vastavasti tottelemattomuuden kirousta. Kun kansa alinomaan rikkoi liiton ehtoja, se ensin jakautui ja sitten joutui maanpakoon. Mutta: ”Vaikka olisitte hajaantuneet maailman kaikkiin ääriin, Herra -- noutaa teidät sieltäkin” (5. Moos. 30: 4-5). – ET

Israelin (Samariala) valtio. Vuonna 721 eKr. Israel vietiin Assyriaan ja hävisi historian lehdiltä. Babylonian kuningas saartoi Jerusalemin v. 597 eKr. ja vei, paitsi kuninkaan, hänen perheensä ja muut korke-arvoiset henkilöt, myös Herran tempppelin ja kuninkaan palatsin aarteet maahansa.

Kun kuningas Sidkia myöhemmin kapinoi Babylonian kuningasta Nebukadnessaria vastaan, tämä ryhtyi jälleen piirittämään Jerusalemiä. Sidkia yritti paeta, mutta hänet otettiin kiinni, sokaisiin ja vietiin Babyloniaan. Herran temppele, kuninkaan palatsi ja muut talot Jerusalemissa poltettiin v. 587 eKr. Jäljellä oleva kansa vietiin pakkosiirtolaisuuteen ja temppelein viimeisetkin esineet, hiiliastioita ja tuhkalapioita myöten, vietiin pois. Liitonarkkua ei ryöstösaaliissa mainita.

Rooman hallitessa Syyria-Palestiinaa (joksi entistä Israelin kuningaskuntaa nimitettiin) syttyi kapinaliike, joka vuosina 66-70 laajeni sodaksi. Tituksen johdolla roomalaiset valloittivat Jerusalemin ja polttivat sen. Herodeksen temppeleistä he saivat sotasaaliiksi vain seitsemänhaaraisen lampun ja näkyleipäpöydän, molemmat kultaa. Liitonarkku ei ollut mukana.

Myyttejä

Kadonnut liitonarkku on yksi maailmanhistorian etsityimpiä uskonnollisia aarteita. Juutalaisen perimätiedon mukaan liitonarkkua säilytettiin Jerusalemin

MAAILMAN PARAS MAA? Newsweekin vuoden 2010 vertailussa Suomi on paras maa maailmassa. Kansainvälinen Country Brand Index (CBI) rankkaa Suomen ykköseksi sananvapauden osalta. Suomi on paras myös Maailman onnellisin maa -kyselyssä. Kuitenkin raportissa *Elinvoimainen Suomi* (Nurmi & Turkki) todetaan: ”Suomi tarvitsee kipeästi lisää elinvoimaa.” *Kukoistuksen käsikirjoituksen* (Pekka Himanen) mukaan tärkeimmäksi kehityksen päämääräksi on nostettava ”kaikkien mahdollisuus arvokkaaseen elämään” (Lähde: Tehtävä Suomelle). Raamatun ihannevaltiossa tehdään hyvää, kohdellaan toinen toisiaan oikeudenmukaisesti, suhtaudutaan tasavertaisesti maahanmuuttajiin, puolustetaan kurjan ja köyhän oikeutta, kannetaan vastuuta vähäosaisista, ei sallita riistoa, ei tehdä vääryyttä kenellekään (Jer. 7: 3-6; 22:3, 15-16). Jumala ei tuomitse nautintoa tai korkeaa elintasoja (Jer. 22:15,16). Kritiikki koskee keinoja: ”Silmäsi ja sydämesi eivät tavoittele muuta kuin omaa voittoa, viattomien veren vuodatusta, sortoa ja väkivaltaa” (Jer. 22:17).

– SM

temppeleissä, mutta se katosi babylonialaisten valloittaessa kaupungin vuonna 586 eKr. On tekstejä, jotka kertovat, miten siellä tai täällä on löydetty liitonarkku tai sen kaltainen esine. Pari esimerkkiä:

1) 2. Makkabilaiskirjan 2. luku kertoo profeetta Jeremian kiivenneen vuorelle, jolta Mooses oli katsellut Jumalan lupamaa perintöä. Hänen kerrotaan löytäneen vuorelta luolankaltaisen huoneen, jonne hän antoi kantaa telttamajan, liitonarkun ja suitsutusalttarin. Sitten hän tukki ovi-aukon. Jeremian sanotaan ilmoittaneen, että paikka olisi tuntematon siihen asti, kunnes Jumala jälleen kokoaa kansansa ja laupeus sille tapahtuu.

b) *Tieteen Kuvalehden Historia* n:o 13/2008 kertoo arkeologeista, jotka löysivät Etiopiasta, läheltä Aksumin kaupunkia, Saban kuningattaren palatsin. Siellä kerrotaan olleen alttarin, jossa liitonarkkua on säilytetty. Perimätiedon mukaan Saban kuningattaren ja Salomon suhteesta syntyneen pojan, Menelikin, väitetään salakuljettaneen arkun Israelista Etiopiaan.

Mielestäni tällaiset tiedot ovat myyttejä, mutta lienee paikallaan nekin mainita.

– Eero Toivonen

Viimeinen maininta liitonarkusta

”Taivaassa avattiin Jumalan temppele, niin että temppeleissä oleva liitonarkku voitiin nähdä” (Ilm. 11:19). Jumalan laki = Jumalan luonne = yhä voimassa?

Nooalle ongelmiana oli liika vesi, nyt vesipula on yhä merkittävämpi konfliktien syy. Vesiosaaminen ja kansainvälinen vesidiplomatia ovat suomalaisen rauhanvälitystyön vahvuuksia. Tulevaisuudessa suomalaiset rauhanturvaajat palvelevat todennäköisesti juuri ”vedenturvajoukkoina” (Peace by Water) (Lähde: Tehtävä Suomelle).

Nooan ”tiedustelu-upseeri” – armeijan harmaissa?

”Katsokaa taivaan lintuja”

Jeesus kehottaa katsomaan taivaan lintuja (Matt. 6:26). Näin talvisaikaan voimme seurata esimerkiksi punatulkkujen ja talitiaisten puuhia lintulaudalla ja metsissä. Tästä tulee mieleeni: Mitähän me päivittäin katselemme? Onko esimerkiksi televisio auki suurimman osan ajastamme, vaiko Raamattu?

Raamattua lukiessa havaitsee, että luonnon kirja oli Jeesukselle kuin toinen Raamattu, niin paljon hän otti puheisaan vertauksia luonnosta. Olivatkohan sen ajan ihmiset lähempänä luontoa kuin nykyiset?

Linnut ovat olleet tärkeitä viestinviejiä ja -tuojia. Vedenpaisumuksen jälkeen Nooa halusi tietää, joko hirvittävä koetusten aika oli ohi. Hän avasi arkin katossa olevan ikkunaluukun ja päästi ensin korpin lentoon ja myöhemmin kyyhkysen kolme kertaa (1. Moos. 8. luku) sadakseen tietää tilanteen.

Ovatko meidän ”kattoluukkumme” auki taivasta kohti sadaksemme tietää, mikä hetki maan myrskyisestä yöstä on meneillään ja näkykö ikuisuuden aamunkajastus jo taivaanrannalla? Se merkitsee myös sitä, että ”kattoluukkumme” ovat auki kaikkialla

kärsiville lähimmäisillemme – mahdollisuusiemme mukaan.

Nooa oli kärsivällinen lintuviestiensä kanssa. Meiltäkin kysytään kärsivällisyyttä odottaessamme myrskyjen päättymistä ja Jeesuksen tuloa.

Elian paetessa Isebelin vihaa kuivuu-den aikana Keritin purolle korvit toivat hänelle ruokaa aamuin, illoin. Linnut palvelivat Herran huoltotehtävissä. Tuovatko linnut Jumalan kansalle ahdistuksen aikana leipää heidän piilopaikkoihinsa? Ellen White kirjoittaa:

”Herralla on tuhansia keinoja pitää meistä huolta, keinoja, joista me emme tiedä mitään.”

5. Moos. 32:11 lue: ”Niin kuin kotka suojelee pesäänsä ja liitelee poikastensa yllä, niin kuin se kantaa niitä siivillänsä, niin Herrakin kuljetti kansaansa.”

Hän kuljettää yhä. Hän suojelee, varjelee ja kantaa kuin kotkan siivin meidät perille. Erämaavaellus jää taakse ja taivaallinen kotimaa odottaa. Riemuikaamme pelastuksesta, jonka hän tuo!

– Ilmi Viljalehto

Taivaan ”vedenturvajoukkoina” myös seurakunnalla on tehtävä: välittää väärentämätöntä Sanaa – siihen mitään lisäämättä, siitä mitään pois ottamatta (Ilm. 22:19).

Talvisodan taipaleella uupunut tankki.

Minun talvisotani

Ensimmäinen muistoni on järkyttävä: nuoren sisareni mies kaatui, oli melkein sodan ensimmäisiä uhreja, kolmen päivän vanha lapsi jäi orvoksi. Lapsi kastettiin synnytyslaitoksella. Kesken kastetilaisuuden Turkuun tuli pommitus. Juoksimme kiireesti pommituskohtaan, missä saimme odottaa kolme tuntia kastetilaisuuden jatkumista. Lapset huusivat koko pommituksen ajan, mutta lakkasivat heti, kun hälytys oli ohi.

Kotini lähellä oli ilmatorjunta ja suuri, kalliioon hakattu pommituskohta, jonne kiiruhdimme aina aamuisin. Nukuimme vaatteet päällä ja monet jalassa. Ei ollut aikaa pukeutua, ei aikaa valitteluun.

Minua hävetti, että pelkäsin ja vapisin joka kerta kalliiosuojassa. Toiset nuoret eivät näyttäneet pelkäävän. Aloin rukoilla, että Jumala ottaisi pois pelkoni. Menin iltaisin syvälle peiton alle, etteivät si-

sarukseni näkisi, että rukoilin. Tätä kesti muutaman viikon, kunnes näin unen, jota en koskaan unohda:

Olin tulossa työstä kotiin suurta mäkeä alas polkupyörällä. Kuulin valtaavaa ryskettä. Vilkaisin taakseni itään. Suuret sotajoukot olivat tulossa hurjaa vauhtia kohti tallaten alleen kaiken elollisen, metsän suuret puutkin. Jätin pyöräni ja juoksin tyhjiin puusuojaan. Heittäydyin pitkäkseni ja huusin: Jumalani, auta minua, sillä joukot ovat kohta päälläni!

Hikoilin suuria vesipisaroita. Mieleeni tuli, miten Jeesus hikoili veripisaroita puolestani. Samassa kirkas valonsäde osui silmiini lännen puolelta. Nostin varovasti päätäni. Koko läntinen taivas oli ruusunhohtoinen ja pieniä enkeleitä täynnä. Jeesus nousi sieltä kädet ojennettuna minua kohti. Ne ulottuivat pääni yläpuolelle. Hän sanoi kaksi kertaa rauhallisella äänellä: ”Älä pelkää. Näiden joukkojen pitää käydä tästä läpi, mutta sinua ne eivät vahingoita. Tämä sota ei tee sinulle mitään pahaa. Ole rauhassa.”

Siihen heräsin. Kaikki pelkoni oli poissa. Kotini särkyi pommituksessa ja jouduin moneen vaikeaan tilanteeseen, mutta minä en saanut naarmuakaan.

– Sigrid Klaamas

95-vuotias Sigrid Klaamas, yksi Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan vanhimpia jäseniä, ei lakkaa korostamasta: ”Meillä on rukouksia kuuleva Jumala.”

Varma paikka

Kysyit Raamatun turvallisuustekstiä (Kilpailu YS 2010-2 ja 3). Hieno kysymys, mutta vaikea siksi, kun Raamattu on niitä pullollaan. Minua ovat siunanneet ”siipien suojassa” -tekstit, esim. Ps. 91:4: ”Hän levittää siipensä ylleni, ja sinä olet turvassa niiden alla. Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.”

Erikoinen hellyttävä on teksti, jossa Jeesus vertaa itseään kanaemoon, joka kokoa poikasensa siipiensä suojaan: ”Miten monesti olen tahtonut koota lapsesi, niin kuin kanaemo kokoa poikasensa siipiensä suojaan! Mutta te ette tahtoneet tulla” (Matt. 23:37). Me olemme

noita untuvikkoja, niin avuttomia, turvattomia, vaaroille alttiita, mutta mikään ei voi riistää meitä hänen suojaustaan.

– Ilmi Viljalehto

Pirtin joulu

Monta talvea sitten poimin ET-lehdestä runon Pirtin joulu. Minua kiehtoi siinä se, että kirjoittaja oli pikkuriikkisessä lumihiihtaleussa nähnyt kimalluksen Taivaan Ruhtinaasta, joka saapui tänne Jeesus-lapsena. Runo alkoi soida ja siihen syntyi sävel. Teksti kaipasi kuitenkin muokkausta, jotta sen olisi voinut laulaa minun melodiallani, joten tein muutokset. Myöhemmin säkeistöjä syntyi lisää ja itse tarinakin muutti muotoaan. Alkuperäisen runon kirjoittaja Aira Niemi tuskin tunnistaisi tekstiä enää omakseen.

Aira Niemi -nimisiä henkilöitä löytyy muuten Suomesta täysi tusina. Heidän joukkoonsa saatava olla tämän runon kirjoittaja. Joululahjaksi ja samalla tekijäpalkkioksi tarjoaisin hänelle pienen talvimaisen. Akvarellilla odottaa – Aira, missä olet?

– Ari Laitinen

On pirtissä joulu. Jo hämärtää. Ulos katselen ikkunasta. Maan sinessä hiutale kimmeltää. Valon saako se taivahasta?

Yö kietoo jo tienoot vaippaansa, vaan taivaalla tähti loistaa. Se kertoo seimen lapsesta, ja hiutale hangen sen toistaa.

Tuo lapsen, Poika Kuninkaan, hän kuoli puolestamme ja avasi meille Taivaan maan, hän, ainoa Vapahtajamme.

Ja niin kuin tuikkivin timantein maan pimeän tähti kohtaa, niin Kristus, Taivaan Ruhtinas, voi meidätkin valoonsa johtaa.

Yön valta on yltämme väistyvä ja päivä on koittava Herran. On pirtissä vieläkin hämää, vaan kirkkaus voittaa sen kerran.

– Aira Niemi/Ari Laitinen

Mistä kaikesta

Teuvo Pärlesten

Mistä kaikesta Jeesus vapahtaa, kun langenneet synneistään nostaa? Hän anteeksi antaa ja uudistaa, meidät henkensä hinnalla ostaa. Hän syntitaakamme upottaa Armonmeren syvimpään kohtaan. Hän eksyneet kotiin johdattaa, ja rakkaus katseestaan hohtaa.

Ei pelkää Hän synteimme syvyyttä, eikä uudelleen niitä muista. Hän itse on täynnä hyvyyttä pitäin huolta kiusatuista. Hän tuntee polkumme okaisen, ja ansat, mi vaanivat siellä. On kohdannut kiusamme jokaisen, kulkiessaan koetustiellä.

Kaikki pahojen ihmisten ivailut oli Hänellä osanansa, henkivaltojen kanssa taistelut, kun raivosi koko kansa. Hän siunasi, kun Häntä pilkattiin, ja taisteli ihmisten vuoksi. Hänet raa’asti ristiin naulittiin, meidän tähtemme verensä juoksi.

Mistä kaikesta on Hän pelastanut, sitä tuskin tietää saamme. Käsin vahvoin meitä kannatellut, meidän mahtava auttajamme. Kuka onkaan niinkuin Herramme, jolta rakkautta riittää! Vaan ihana on myös osamme: Häntä nyt ja aina kiittää.

TÄSTÄ KAIKESTA kiitos teille, Yläsalin ystävät: kirjoituksista, kuvista, käytännön avusta, vapaaehtoisista lahjoista, kannustavasta palautteesta ja esirukouksista! ”Mene- ja laske ne, jotka siellä rukoilevat” (Ilm. 11:1). Olette mukana suuremmissa kuvioissa kuin piskuinen YLÄSALI-lehtemme!

KUVA: ESKO MÄKIVIERIKKO

Koen olevani toivon lapsi. Uskova äitini teki minusta sellaisen. Hän istutti minuun Jeesuksen takaisintulon odotuksen siemeniä. Häneltä perin uskoni ja rakauteni Jeesukseen.

Toivon Lapsi

Anna kaipasi sisältöä elämäänsä. Hänellä oli koti, hyvä aviopuoliso ja pieniä lapsia, mutta sydäimestä puuttui jotakin. Hän oli rauhaton ja etsi tarkoitusta elämälleen. Kun hän vain lapsiltaan pääsi, hän kävi isossa kirkossa Sanaa kuulemassa. Mutta kuultu Sana ei häntä tyydyttänyt. Pappi kun ei selittänyt, vaan vain luki sitä.

Se vei Annan etsimään Sanaa muualta. Eräänä päivänä hänen postilukustaan pudotettiin kutsu hengelliseen esitelmätilaisuuteen, mikä pidettäisiin tulevana sunnuntaina kaupungin keskellä olevassa Kino Rio -elokuvateatterissa. Aihe oli mielenkiintoa herättävä ja Anna pyysi miestänsä lähtemään kanssaan esitelmää kuulemaan. Lapsille järjestyi hoitajiksi aikaa.

“Aivan puhujan ensimmäisistä lauseista alkaen ymmärsin, että tämä oli juuri sitä asiaa, jota olin jo vuosia etsinyt ja ikävöinyt. Julistettu Sana toi sydämeeni varmuutta, rauhaa ja toivoa”, kertoi Anna myöhemmin tuosta kokemuksestaan lapsilleen ja ystävilleen.

Kun esitelmätilaisuudet jatkuivat, Anna kävi niissä ahkerasti. Kun eräs hänen tuttavansa sanoi hänelle: “Sinäkin käyt niissä adventistien kokouksissa”, Anna hämmästyi. Hän ei ollut ollenkaan ajatellut tai kiinnostunut siitä, mikä seu-

rakunta oli tilaisuuksien taustalla, vaan siitä, että siellä julistettiin elävää Jumalan Sanaa.

Kun Anna päätti seurata Jumalan tahtoa ja mennä kasteelle, aviopuoliso suuttui ja sanoi: “Jos menet kasteelle, ei päivääkään asuta saman katon alla.” Mutta Annaa ei aviomiehen uhkaus pelottanut. Hän kertoi katsoneensa miestänsä silmiin ja vastanneen: “Älä sinä sekaannu minun asioihini. Ei minusta tämän jälkeen ainakaan huonompaa vaimoa sinulle tule!”

Anna kävi kasteella. Mies mökötti kaksi viikkoa eikä sanonut Annalle sanaakaan. Näiden viikkojen aikana Anna palveli miestänsä entistä paremmin ja osoitti hänelle huomaavaisuutta ja rakautta. Kahden viikon kuluttua mies avasi suunsa ja sanoi: “Voitko antaa minulle anteeksi, koska olen ollut sinulle niin paha?”

“Paha, vai? Et suinkaan, rakkaani”, vastasi Anna. Tämä Anna oli äitini.

Siitä hetkestä lähtien kotiimme astui Rauhanruhtinas, Jeesus Kristus. Isäni ei enää vastustanut, vaan kotimme oli aina avoinna seurakuntamme julistajille kokousten pitoa varten. He olivat myös aina tervetulleita yöpymään meille. Kodissamme raikuivat vuosien ajan kitarakuorolaulut. Jo pienestä pojasta asti sain sanoin ja sävelin kuulla ihanaa, toivontäyteistä adventtisanomaa rakastavasta, pian palaavasta Vapahtajastani.

Ihana adventtitoivo

Rakastuin jo opiskeluvuosiinani varhaisen adventtisanoman julistajien käyttämään sanontaan “in the blessed hope” (siunatussa toivossa). Mikä tekee Kristuksen takaisintulon toivosta niin siunatun? Eikö ennen kaikkea sen toteuttaja, Herra Jeesus Kristus. Kun hän saapuu, tapahtuu ihania asioita. Ei vain ensimmäinen, vaan toinenkin adventti sisältää runsaasti hyviä uutisia! Ehkä parhain, mitä minä ja sisarukseni koemme, on se, että saamme silloin kohdata jälleen rakkaan äitimme.

Kuinka hän kylvikään toivon siemeniä nuoriin sydämiimme omilla rukouksillaan ja elämänsä esimerkillä. Hän antoi meille syyn elää ja katsoa rohkein mielin tulevaisuuteen. Sain äidiltäni parhaat eväät elämäni varten. Niillä olen jaksanut tähän saakka.

Profeetta Jesaja kirjoittaa: “Hän hävittää kuoleman ainiaksi, ja Herra, Herra pyyhkii kyneleet kaikkien kasvoilta...” “Kansa, joka pimeydessä vaelttaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus... Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on heraus, ja hänen nimensä on Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhanruhtinas” (Jes.25:8; 9:1,5 VKR).

Toivomme perusta: rakkaus

Toivomme perustana on Herramme rakkaus, kaikkietävyys ja kaikkivoipaisuus. Hän ei koskaan jätä eikä hylkää meitä omaan mahdottomuuteemme.

Kirjoitan tätä kaukana Sri Lankassa. Viime torstaina osallistuimme srilankalaisen ystäväme Sugatin 34-vuotiaan vaimon hautajaisiin. Hautajaisvieraita oli useita satoja. Seremoniaa johtivat buddhalaismunkit. Parikymmentä munkkia istui lähiomaisten ympärillä. Vaimo oli ollut jo muutaman päivän avoimessa arkussa kodin olohuoneessa. Ystävät ja kyläläiset olivat käyneet häntä hyvästelemässä.

Kuuntelimme munkkien messuamista ja neljä pitkää puhetta, joista emme tietenkään ymmärtäneet mitään. Kysyin aina välillä seurakuntamme englantia taitavalta veljeltä, lupasivatko munkit vainajalle ja omaisille mitään jälleennäkemisen toivoa. Vastaus oli kielteinen. Hindulaisuuden tapaan he lupaavat vainajalle jälleensyntymisen toisessa ruumiissa.

Srilankalainen ystäväme on buddhalainen. Hänen vaimonsa, joka kuoli leukemiaan, ehti juuri ennen kuolemaansa

synnyttää miehelleen pojan. Perheessä on entuudestaan kaksi lasta, kymmen- ja viisivuotiaat tytöt. Tilanne on ystävämme kannalta epätoivoinen. Vaimon sairaus ja kuolema tulivat yllättäen, kahden kuukauden varoitusajalla. Kolombon parhaimmatkaan lääkärit eivät osanneet auttaa, ei antaa toivoa paranemisesta.

Ystävämme pyysi meitä rukoilemaan, minkä myös teimme, mutta hän kääntyi lisäksi buddhalaisen henkiparantajien puoleen. Tuloksena vaimon kuolema ja suuri suru. Yritimme hautajaisissa rohkaista perheenisää ja välittää hänelle Kristuksen tuomaa toivoa, mutta uskoa ei voi pakottaa. Hän tarvitsee nyt tukea ja rakkautta sekä apua omaan ja lastensa elämään.

Tiedämme, että Herra Jeesus Kristus voi parhaiten auttaa. Mutta kuinka tuoda Jeesus-ystävämme elämään? Mitä toivoa voimme antaa ei-kristityille ystävillemme ja tuttavillemme, joilla ei ole tietoa elämänsä tarkoituksesta, ei toivoa kuoleman kohdatessa eikä ystävyttä Herraan Jeesukseen Kristukseen? Heitä on myös siellä Ruotsissa!

“Kansa, joka pimeydessä vaelttaa--- niille loistaa valkeus...” Koko Pohjois-Euroopassa on näinä päivinä hyvin pimeää. Elämme kaamosaikaa. Vielä pahempi kaamos on sellaisen ihmisen sisällä, jolla ei ole Kristusta.

Tänä jouluna voimme kertoa heille Valosta, joka antaa heillekin toivoa. Valosta, joka syttyi maailmaamme yli 2000 vuotta sitten ja palaa yhä. Voimme olla tuon Valon välikappaleina osoittamalla rakkautta pimeydessä olevia kohtaan. Joku ei ehkä mielestämme ansaitse rakkautta, tai hän halveksii ja torjuu valon, jonka sinä olet saanut. Silti voit jakaa toivoa, jonka olet itse kokenut. Se, mitä sinä hänelle annat, voi olla ainoa toivo, mitä hän koskaan tulee saamaan.

– Pekka Tähti

Eläkkeellä oleva pastori Pekka Tähti on työskennellyt aikoinaan myös Tukholman suomalaisen seurakunnan edustajana.

Lentävät leivät

Meitä oli muutama koulupoika palaamassa koulusta Hatanpään valtatietä pitkin. Vastaamme tuli linja-autoaseman kohdalla venäläisiä sotavankeja, joita marsitettiin ajoradalla.

Sotavankeja käytettiin työpalvelussa mm. Tampereen tehtailla. Koska hevosia ei ollut siviiliritamamalla, niin esimerkiksi Tampellan tehtaalla vangit työnsivät raiteilla kulkevia vaunuja, joilla kuljetettiin Tampellan sisäisiä kuljetuksia tuotantoyksikköjen välillä. Mahdollisesti vangit olivat matkalla juuri Tampellaan.

Pysähdyimme katsomaan ohitse marssivia vankirivistöjä. Söimme samalla jäljelle jääneitä eväsleipiämme.

Nuoren pojan silmiin piirtyi lähtemättömästi kuva nälkäisistä miehistä, jotka loivat silmänsä leipiimme ja ojensivat rivistä kätensä anova katse silmissään. Yksi pojista uskalsi astua ajoradalle rivistön viereen ja ojensi leipänsä vangille, mutta aseistettu vartija, joka käveli osaston

”Sinut min asetan päästämään kahlitut vankeudesta, tyrmästä ne, jotka sen pimennossa istuvat...”

(Jes. 42: 6, 7)

jälkipäässä, hätästi hänet kiireesti pois. Me kaksi muuta heitimme osittain syödyn leipäpalasemme rivistöä kohti, jonka joku vangeista sieppasi ja pani kiireesti suuhunsa.

Tänään, yli 65 vuotta myöhemmin, asun Tampellan alueen vieressä ja usein kuljen sen läpi. Valtaosa tehdasrakennuksista on purettu ja tilalle on noussut moderni asutusalue. Sen keskusaukiolle, Pellavantorille, hiljattain pystytetty **Hans-Christian Bergin** veistos ”Valonkehrä” (ks. kansikuva) tuo mieleeni vastakuvan kaukaisilta ajoilta. – Joel Niininen

”Koko luomakunta huokaa” (Room. 8:19-23) Luontokappaleista hevonen lienee ollut kaikkein alistetuin ylimääräiseen kärsimykseen juuri sotien vuoksi. Hevosottolain nojalla maanpuolustuksen tarpeisiin otettiin talvisodan alkaessa yli 71 000 hevosta. Eläinlääkäreistä 75 % toimi sodan aikana eläinhuoltotehtävissä. Hevosia käytettiin mm. haavoittuneiden kuljetuksiin. Jos hevonen haavoittui, eläinlääkintäkomppania antoi ensiapua sairastalleissa. Pidempää hoitoa vaativat tapaukset siirrettiin rautateitse kenttäsairaaloihin tai kotirintaman hevossairaaloihin. Viime sodat vaativat 22 000 nelijalkaista ”sankarivainajaa”. (Lähde: *Espoon Sotaveteraanilehti* 4/2003).

Hengellisen sodan vertauskuvissa tämä uljas eläin pääsee kunniatehtävään: ”Näin valkoisen hevosen ja sen selässä miehen. Hän on uskollinen ja totuudellinen, hän tuomitsee ja taistelee vanhurskaasti... Hänen jäljessään tulivat taivaan sotajoukot, valkoisilla hevosilla ratsastavat soturit, joiden puku oli hohtavan valkeaa pellavaa” (Ilm. 19:11, 14). Valkoisen hevosen kauneus ja jalous kuvaa osuvasti sitä, miten evankeliumin kantavana voimana on totuus, uskollisuus ja oikeudenmukaisuus. Kiihkömielisyyden ”musta hevonen”, salakavala, yllättävä tekijä, joka laukkasit itsemurhapommi-iskuna Tukholman kaduilla 11.12.2010, ei kuulu Voittajan menetelmiin. Taistelusta, sen osapuolista ja lopputuloksesta voit lukea Ilm. 19:19-21. –SM

Suomessa ja Karjalassa 1941-1944 internoiduista 64188:sta venäläisestä sotavangista noin 18700 (29 %) menehtyi nälkään, sairauksiin, hoitamatta jääneihin vammoihin, jotkut suoranaisiin teloituksiin. Vertailun vuoksi mainittakoon, että saksalaisten vankileireillä venäläisten kuolleisuus oli jopa 60 %. Samoin puna-armeijan vangeiksi joutuneilla.

Erityispiirteenä neuvostojärjestelmässä oli se, että oman maan kansalaiset muualta sotavankeudesta palattuaan (usein väkisin haettuna) passitettiin vankileireille vielä kotimaassakin – ”puhdistautumaan”...

Lähteet:

internet: *Suomen historia. Venäläiset sotavangit*
Appelbaum: *Gulag. De sovjetiska lägrens historia*

Elämän vankileiri

Raamattu vertaa usein ihmiskunnan kohtaloa vankityrmään, josta ei ole pääsyä (Jes. 42:22). Yhdeksi orjuuttajaksi on noussut ns. positiivinen ajattelu. **Barbara Ehrenreichin** mielestä sokeaa usko positiivisen ajattelun kaikkivoipaisuuteen ylläpitää epärealistisia unelmia. Hän kyseenalaistaa aina-hymyilevän optimismin, jota hän sanoo mm. amerikkalaisessa liike-elämässä vaadittavan (työntekijä voi saada potkut, ellei myötäile yritysjohdon näkemyksiä) (SvD 15.12.2010).

Positiivinen ajattelu julistaa: terveys/sairaus, rikkaus/köyhyys, menestys/epäonnistuminen, onnellisuus/masennus – kaikki – riippuu ihmisen omista asenteista. ”Positiivinen ajattelu on syrjäyttänyt rukouksen”, otsikoi ruotsalainen päivälehti artikkelin, jossa todetaan onnenkaupan paisuneen miljardiluokan liiketoiminnaksi (SvD 20.10.2010). Modernit hyvinvointigurut käärivät taskuihinsa omaisuuksia samalla kun mielialaläkkeiden kulutus kasvaa, uupumus ja riippuvuusongelmat siirtyvät yhä nuorempiin ikäluokkiin, kansanterveysbudjetit räjähtävät käsiin elämäntapasairauksien johdosta, psyyken ongelmat vievät etenkin nuorten miesten työkyvyn jne. Myös oikeuslaitos notkua vietti-, impulssi- ja vihajohteisten rikosten paineissa.

Todellisuus: ”Meistä ei ollut itseämme auttamaan, mutta -- Kristus kuoli meidän puolestamme, kun vielä olimme syntisiä” (Room. 5:6, 8).

”Ratkaisevaa ei siis ole, mitä ihminen tahtoo tai ehtii,

Riippuvuus on raskas kahle. Suomen 1.10.2010 voimaan astunut tupakkalaki tähtää siihen, ettei tupakointia aloitettaisi lainkaan. Saatavuutta, näkyvyyttä, tiloja ja tilaisuuksia tupakoida rajoitetaan erityisesti lapsia ja nuoria ajatellen. Alaikäinen ei saa pitää hallussaan eikä heille saa välittää tupakkatuotteita. (Lähde: finlex.fi/laki/ajantasa/)

vaan se, että Jumala armahtaa” (Room. 9:16).

Etiikka, moraalit, ihmeet, esimerkillinen elämä, uhrautuvaisuus – mikään ei lohduttanut. Ristiinnaulitsemisen jälkeen opetuslapset vain ”itkivät murheissaan” (Mark. 16:10; Luuk. 24:21). Kun läheinen ihminen on brutaalisti riistetty, kun kaikki se, mihin on panostanut, raukeaa tyhjiin, Jumala sanoo: *Huuda. Huuda minua. Huuda minua avuksi.* Rukous ei ole omien piilevien voimavarojen esiin manamista, vaan nojautumista toiseen todellisuuteen: ”Minä pelastan sinut” (Ps. 50:15). ”Minun pelastava vanhurskauteni ei ole kaukana, olen tuonut sen lähelle teitä. Minun apuni ei ole myöhässä” (Jos. 46:13). Tämän todeksi kokemisesta kasvava rauhallinen luottamus on paljon enemmän kuin mielen bodauksella aikaansaatu positiivinen ajattelu. – SM

Andien vuoristossa, Perun ja Bolivian rajalla, sijaitseva Titicaca (tarkoittaa 'pyhää') on Etelä-Amerikan suurin ja maailman korkeimmalla (3 821 m) sijaitseva järvi, jossa on kaupallista merenkulkua.

Kelluva saari

Aimara-intiaanien, inkojen ja espanjalaisen kaltoin kohtelemat uru-intiaanit pakenivat aikoinaan kaislojen sekaan piiloon ja oppivat rakentamaan totora-kaislasta paitsi veneitä ja majoja myös kokonaisia kelluvia saaria (Uros-saaret).

Taksi ja kuski

Uros-saarten intiaaneja

Osa 5: Esko Mäkvierikon matka Etelä-Amerikan mantereelle joulukuusta 2009 helmikuuhun 2010. Aiemmat osat julkaistu numeroissa YLÄSALI 2009-4, 2010-1, 2010-2, 2010-3.

Titicaca-järvi, kelluvat kaislasaaret, karnevaalit, Copacabana...

Yksi matkani mielenkiintoisimpia kohteita oli Lago Titicaca ja Puno-niminen kaupunki, turistien portti Titicacalle.

Punoon saapuessani minua vastassa oli nuori adventisti Salomon ja matkatoimistovirkailija Olga, joka suunnitteli parin päivän kiertomatkan alueelle. Salomon opasti kauppahalliin, jossa pientä ruokalaa pitävä adventisti-perhe tarjosi teetä ja leipää. Ilma oli sateinen ja kylmä, joten lämmin tee tuntui hyvältä.

Hospedaje Amazonan hostellihuone oli ankean ja kolkon tuntuinen. Oli perjantai-iltana. Paleli ja väsytti. Kun kello 21.30 aikoihin paneuduin nukkumaan, alkoi 50 metrin päästä kadulta kuulua musiikkia, joka pauhasi valtavalla voimalla lähes koko yön. Musiikki hiljeni kolmen jälkeen, mutta klo 6 torille ilmaantui torvisoittokunta. Olin sattumalta tullut Punoon Perun suurimpien vuotuisten karnevaalien aikaan. Tämä oli vasta harjoittelua maanantain päätapahtumaa varten.

Aamulla vedenlämmitin ei toiminut. Kylmän suihkun jälkeen tuntui todella hyvältä päästä kuumalle kaakaolle ja aamiaiselle Olgan perheen luokse. Sitten Olga ja hänen juristimiehensä David veivät minut autollaan viihtyisään Sion-nimiseen adventtikirkkoon. Sen jälkeen ystäväperheeni tarjosi minulle lou-

Yllä: Olga ja David Sion-kirkossa. Oik.: Kirkkoväen hattumuotia.

Yhden opastaulun mukaan Titicaca on 3809 m merenpinnan yläpuolella (eri lähteissä tiedot vaihtelevat), pituus 165 km, leveys 60 km ja syvyys 274 m.

naan. Hain tavarani hostellista ja muutin rauhallisempaan paikkaan asumaan. Illalla lähdimme katsomaan karnevaalilihumua. Tungos oli valtava. Taskuissa ei saanut olla mitään arvokasta varkauden vuoksi. Olin pukeutunut päälleni lähes kaikki mukana olevat vaatteeni, silti piti ostaa laamanvillaiset sormikkaat – käsiä vain 5 astetta.

Sunnuntaiamuna oli aika lähteä järvi-kiertoille turistiryhmän kanssa. Kirkkaassa auringonpaisteessa Titicaca-järvi näytti upealta. Noin 5 km venematkan jälkeen tulimme kelluville Uros-saarille.

Värikkäisiin asuihin pukeutuneet saarelaiset näyttivät majojaan, esittivät kuorolaulua ja ennenkaikkea myivät tuotteitaan. Saaret tuntuivat olevan käytössä liiketoiminnan, ei niinkään asumisen vuoksi. Monilla on vakituinen asunto mantereella.

Saimme pureskeltavaksi totora-kais-

Kaislamaja ja emäntä

Syötävä rakennusaine: totora-kaisla

Näkymä Taquilalta Titicacalle

laa. Se oli hyvänmakuista, mehukasta, sen saattoi syödä kokonaan eikä vain imeä nestettä, kuten bambun ytimeistä.

Matka jatkui Taquila-saarelle. Kirkasvetinen, kimalteleva järvi näytti tavattoman kauniilta. Toista rantaa ei näkynyt. Perillä saarella kiipesimme ylös kylään vievää vuoristotietä. Näkymät olivat henkeäsalpaavia. Kylä sijaitsi noin neljän kilometrin korkeudessa. Nousu ei juuri aiheuttanut ongelmia. Palattuamme veneelle halusin uida, mutta opas ei sallinut. Ei ollut aikaa. Ehkä hyvä niin; rannan isoihin kiviin olisi voinut satuttaa itsensä, ja vesi oli kuulemma 9-asteista...

Paluumatkalla istuskelin veneen kannella ja nautin näkymistä. Punon satamassa ihmettelin, miksi kaikki kalastusalukset olivat laiturissa eivätkä järvellä. Selvisihän se: oli sunnuntai (Domingo), ja sitäpaitsi karnevaalit. Siellähän olivat kaikki...

Maanantai-aamuna lähdin bussilla Bolivian puolelle Copacabanaan Titicaca-järven eteläosassa. Perun raja-asemalla sain leiman passiini ja toisen Bolivian puolella – käveltyäni ensin puoli kilo-

Kelluvan saaren rakennusperiaate

Copacabana

metriä rajavyöhykkeen ylitse.

Olin luullut Boliviaa Perua köyhemmäksi maaksi, mutta siellä oli siistimpää ja talot viimeistellymmän näköisiä. Kaupunki oli pieni, mutta viihtyisä. Harmi, etten ollut varautunut olemaan pitempään Boliviassa, esimerkiksi pääkaupungissa La Paz'issa. Copacabanassa satama oli minulle mielenkiintoisin kohde.

Ostin jotain syötävää ja katselin kau-

Peru – Bolivia raja

punkkia. Auringonpaiste oli polttava. Matka takaisin sujui mukavalla Tour Peru – Inca Class -bussilla. Rajalla jälleen passin leimaus ja kävely maita erot-tavan ”riemukaaren” alitse.

Titicaca-järven laajoilla ranta-alueilla on valtavasti viljelyksiä. Elinkeinoina mainitaan myös kalastus, perunanviljely, laamankasvatus ja turismi. Talojen etupihalla oli usein yksi tai kaksi kotieläintä

Punon karnevaalit

lie'assa – lehmä, härkä, aasi, lammas, sika, laama tai alpukka, joskus harvoin hevonen.

Punon karnevaaleille oli kaikkialta Perusta tullut esiintyviä ryhmiä, jotka olivat koko vuoden valmentautuneet tätä varten. Yleensä kaikilla oli sama askelkuvio saman musiikin tahdissa kulkueen edetessä hitaasti parin kilometrin matkan. Auringonpaisteesta oli tukahduttavan kuuma varsinkin paksuissa esiintymis-asuissa tanssiville. Illan viihteessä taas olisi luullut naisten paleltuvan ohuissa hepenissään. Paholaisia näytti olevan enemmän liikkeellä kuin enkeleitä...

Aamulla oli lähtö Cuscoon ja inka-kohteisiin (ks. YS 2010-3). Paluumat-kalla Cuscosta Limaan odottelin jat-koyhteyttä Arequipassa, ”valkoisessa kaupungissa”. Tällä mielestäni Perun kauneimmalla keskustalla ja Plaza de

Arequipa

Cuscosta Limaan

Armas -keskustorilla, jota kiertävät upeat pylväskäytävät, pääsin näkemään sotilasparaatin. Luulin kahta virka-asuista naista upseereiksi, mutta olivatkin poliiseja. Upeat asut!

Crus del Sur -yhtiön bussi lähti klo 17 kohti Limaa. Paikoitellen vuoristossa oli hiekkasäkkejä tien vieressä estämässä sateella hiekan valumista viemärijoaan ja tielle. Loppumatkalla reitti kulki Tyy-nenmeren tuntumassa. Havaitsin edellä ajavan kuorma-auton, jolla oli ”hieman” yllileveä lasti maissinlehtiä tai sokeriruokoa. Auton kaareomaisuudet eivät täl-lä lastilla liene parhaat mahdolliset.

Liman Crus del Sur -terminaalissa tuli tuttu ñañalainen taksimies, Javier, minua hakemaan klo 9. Useimmiten juuri hän hoiti lentokenttä- ja bussiasemakuljetuk-seni. Oloni oli helpottunut. Tähän asti matka oli mennyt hyvin. Parin viikon

Javier

reissun jälkeen tuntui todella mukavalta päästä takaisin Ñañaan omaan huoneeseen ja ystävien pariin.

Kahden viikon kuluttua koitti lähtö-hetki takaisin Ruotsiin. ”Taksikuskini” Javier kuljetti minut Liman Jorge Chavez International -lentoasemalle 28. helmi-

Yllileveä lasti?

kuuta 2010. Oleskeluni Perun maanpe-rällä alkoi olla lopussa.

Lentokenttämuodollisuudet olivat oma luku sinänsä: Ensin jonotin Lan-Airlinesiin, sitten Iberiaan, valuutan vaihtoon kaksi kertaa, lentokenttäveron maksutoimistoon kaksi kertaa, koska juuri vaihtamani eurot eivät sinne kel-vanneet, sitten turvatarkastukseen, jossa jouduin luopumaan hygieniatuotteistani, edelleen maastapoistumistarkastukseen. Passia jouduin näyttämään ainakin viisi kertaa (Arlandassa sitä näytetään kerran).

Minulle tuli kiire. Olin portilla noin klo 20.50. Koneen lähtöaika oli 20.55. Ehdin, koska lähtö hieman viivästyi. Oli mahtavaa istua koneessa ja tietää, että kohta olisin Euroopassa.

Atlantin ylityslenno alkoi olla takana-päin, kun ikkunasta näkyi Espanjan lumihuippuisia vuoria. Madridin jälkeen oli jatkoysteys Barcelonaan, sieltä Tuk-holmaan. Pojaltani Aramilta tulleen teksti- viestin mukaan siellä oli talven pahin lumimyrsky menossa. Pitäisikö sittenkin lähteä toiseen suuntaan? Saavuinkin Arlandaan puolen yön jälkeen. Puin lisää vaatteita päälleni ja vaihdoin san-daalit kunnan kenkiin.

Oli hienoa istua lämpimään autoon ja ajella kohti Sigtunaa ”valkoista kaupun-kia” (en ollut koskaan nähnyt siellä niin paljon lunta kuin nyt). Perillä! Kuumaan suihkuun ja nukkumaan... Kestäisi aikaan-sa tottua kauniin valkoiseen, kylmään todellisuuteen. Mutta olin tullut kotiin – enkä ollut sairastunut, en loukannut itseäni vakavasti enkä tullut ryöstetyksi matkalla. Ihmeellinen varjelus!

– Esko Mäkiwierikko

Kohti valoa

Päivä pitenee pian, pimeys väistyy, valo lisääntyy. Sisimpämme valonarkuus paljastuu, kun kevätaurinko lämmittää.

Ikkunoiden pölyraidat tulevat kummallisesti esiin, kun auringon säteet pyrkivät tupaamme.

Uskallatko tunnustaa, että torpassasi on siivouspäivän hetki käsillä?

Vai onko sisikuntasi niin ojennuksessa, että siitä ei edes mikroskoopilla likaa löytäisi?

Helpoin reitti houkuttelee... lakaisen roskat maton alle, sieltä ne eivät ainakaan silmiini osu.

Jumala, ihmeellinen mestari, näkee sisimpämme, vaikka itse siltä tahdomme silmämme ummistaa. Jälkikäteen vain toteamme: armoa on, kun oma pimeys käy niin suureksi, että suursiivous on aloitettava.

Olkoon kuinka pimeää tahansa, hän kykenee johtamaan valoon. Pimeys ei poistu kieltämällä, kiertämällä, ei pakenemalla, vaan ojennettuun käteen tarttumalla. Käteen, joka näyttää reitin.

– Riikka Jääskeläinen

Monissa kirkkoissa nimenantoon liittyy lapsikaste. Raamatussa kaste on uskonvakaumuksen perustuva. Koska pienellä vauvalla ei vakaumusta voi vielä olla, adventtikirkossa lapsi siunataan. **Eeva-Liisa Vihermö** (vas.) palveli kuvan pienokaista tässä toimituksessa 12.12.2010. Suku toivoi näin, vaikka eivät ole adventtisteja.

KUVA: ESKO MÄKIVIERIKKO

Pimeyttä, kiitos!

Ylälalissa kaivattiin pimeyttä. Aramin ja Eskon asentamat pimennysverhot tuovat sitä nyt niin, että valkokankaalle voidaan heijastaa kuvia päiväsaikaankin. Näin mahdollistuu visuaalisen havaintomateriaalin käyttö mm. aamupäivisin pidettävissä saattijumalanpalveluksissa. Hyvä sanoma ansaitsee parhaat mahdolliset menetelmät.

KUVA: ARAM MÄKIVIERIKKO

Anita Kantonen Helsingistä vierailevana puhujanamme 27.11.2010. Vierailijoiden puheet saatavana myös CD:nä. Soita Helenalle (ks. s. 19)

KUVAT s. 18-19: ESKO MÄKIVIERIKKO

2011 Kevään vierailuja

15.1. *Willy Aronssen*

22.1. *Taisto Hillberg*

26.2. *Eija & Annika Olsson, Virpi Kantonen* musisoivat!

9.4. *Tuula Löwendahl*

16.4. *Hannu Huhtala*

21.5. *Kai Arasola* (Kevätjuhla)

Paikka: Olof Palmes gata 25, 3. kerros, Tukholma

Aika: Sanantutkistelu klo 10, jumalanpalv. klo 11.15.

Iltapäivätilaisuus (jos vierailija pitää sellaisen) klo 13.30

Muutokset mahdollisia. Seuraa ilmoituksia Ruotsinsuomalainen-lehdessä tai kotisivulla: **www.ylasali.se**

Tai soita sihteerille: **Tuulikki Hagström 08-500 81 907**

KALOTTIALUEEN TALVITAPAHTUMA
7-9.1.2011 Jukkasjärvi, Ruotsin Lappi

Teema: Rukous ja raamatuntutkistelu. Alustuksia, keskustelua, ulkoilua. Alkaen perjantaina 7.1. klo 17 iltaterialla, päättyen sunnuntain lounaaseen. Mukana Timo Vilgats, Juha Mikkonen, Esko Mäkivierikko

Paikka: Jukkasjärven vanha pappila. Mukaan liinavaatteet. Majoitus maksuton. Ruokailut nyyttikestiperiaatteella.

Tulo: joko omalla autolla tai lentäen, bussilla tai junalla Kiirunaan, josta kuljetus perille.

Ilmoittautuminen 3.1.2011 mennessä Timo Vilgats, Porfyrvägen 8, 1 tr, 981 40 Kiruna, Sverige, mobil: +46-70-234 8662, e-mail: timo@vilgats.se

Sulo Halminen, väsymätön veteraani, 16.10.2010. Musiikkia esittivät mm. 14-vuotias **Max Fagerlund** ja **Riikka Jääskeläinen**.

Sibelius-sävyinen joulumusiikki-tervehdys Ockelbosta – **Eija ja Annika Olsson** 18.12.2010. He musisoivat ystäviensä kera taas 26.2.2011. Kuulautta ja herkkyyttä, puhdasta sointia...

Tukhoman
Suomalainen
Adventtiseurakunta
SRK:N VANHIN
Eeva-Liisa Vihermö
0176-124 05

SIHTEERI
Tuulikki Hagström
08-500 81 907

CD-tallenteet
vierailijoiden
puheista:
Helena Tanttari
08-768 46 87

KORJAUKSIA YS-2010-3

s. 7 ettis-moraalisia

p o: ettis-moraalisia

s. 10 18.8.2010

p o: 18.9.2010

s. 17 FrakfurterRundschau

p o: FrankfurterRundschau

s. 18 Vaticanhistory

p o: Vaticanhistory

s. 19 asuntoilmoituksen

puh 08-952 500 66

p o: 08-592 500 66

Varmasti löytyy lisää...

**PAHOITTELEMME
SUURESTI!**

Kilttejä lapsia?

HORISONTTI

Kun adventit ovat ohi ja valkopartainen lopultakin ilmestyy ulko-ovelle, hän kysyy: ”Onko täällä kilttejä lapsia?” Lapset ja aikuisetkin vastaavat kuorossa: ”On!” Mielessä häivähtävät kuluneelta viikolta kolikon antaminen katusoitajalle, lumen luominen naapurinkin teosuudelta ja talipallojen ripustaminen pakkasessa värjöttäville linnuille. Kadulle polvistuneiden tai lyyhistyneiden kodittomien ohi olen kävellyt heitä halveksimatta ja huilua soittavalle iäkkäälle miehelle annoin kolikon ja jopa kiitin musiikista.

Kilttejä on siis oltu, varsinkin verrattuna luomenluonnissa hidastelevaan naapuriin, joutavia juoruileviin diplomaatteihin, lupauksistaan luistaviin poliittikkoihin tai Vanhan testamentin viisaisiin ja pyhiin, joiden elämä oli sananmukaisesti raadollista. Ei meillä ole aserakarsikkoa, ei kultaista sonniakaan, ellei sellaiseksi lasketa vanhaa 23 tuuman pulleaa, typeryyksiä latelevaa telkaria (selvittiin ilman 25 vuotta, mutta lopulta siihen langettiin). Puhtaammat paperit meillä on kuin profetoilla: puolisoiden määräkin lasketaan yhden käden yhdellä sormella!

Pukki myhäilee valkoiseen partaansa: hyvin on sanoma ansaitusta armosta mennyt perille koko maailmaan. Vain jotkut pienet Raamattuun uskonsa perustavat kristittyjen ryhmät toitottavat omituista evankeliumia armosta, joka saadan ansioitta. Pukkia ilahduttaa, että liikekumppanit tonttuineen ovat onnistuneet kaupallistamaan ns. kristillisen joulun ja palauttamaan keskitalven juhlaan alkuperäisen sikajuhlan perinteitä. Joulukirkko ja kauneimmat joulu-laulut täyttävät yhä kirkot, mutta se ei pukkia huoleta, kuten ei sekään, että kirkot muutoin ammottavat lähes tyhjiään.

Mitä tapahtuisikaan, jos kristikansalle selviäisi, että valkopartainen ”diplomaatti” onkin väärä messias, joka johtaa valosta pimeyteen ja lämmöstä umpihankeen? Onko Wikileaksin paljastettava sekin, että oikea Messias on syksyllä syntynyt Jeesus, joka kuolemalla pääsiäisenä Jerusalemissa varasi ansiottomasta armosta pääsyn taivaan ikuiseen iloon?
– Ari Laitinen

Pian on päivä naakan askelta pidempi...

*Miksi tarpoa uskon umpihan-
gessa – tie on aurattu! Jeesus
sanoo: ”Minä olen tie” (Joh.
14:6). ”Valtatie... Siellä ei tyh-
mäkään eksy” (Jes. 35:8). Tie
– kuin ”aamun kajo, joka kir-
kastuu kirkastumistaan”!
(San. 4:18).*